

אם לא למעלה מזה

י"ל פרץ

המצגת נערכה ע"י שירי אופיר
כל הזכויות שמורות לוויסקול לימודים מקוונים בע"מ

ספרות

הרקע לסיפור: במאה ה-18 צמחו ביהדות החסידות וההשכלה. החסידות צמחה בעיקר במזרח אירופה והציעה ליהודים קהילה חמה ותומכת, דבקות, אמונה, ומנהיג שניתן להעריץ ולאהוב. **ההשכלה** צמחה במערב ובמרכז אירופה והייתה קטנה מאוד יחסית. לעגה לחסידות והחלה לעסוק בחילוניות.

י"ל פרץ - יצחק לייבוש פרץ 1852 – 1915 סופר שחי בפולין רכש השכלה יהודית בחדר ובישיבה, ולאחר מכן השכלה כללית בכוחות עצמו. בתחילה כתב בפולנית, אחר כך בעברית וביידיש.

החסידות היא תנועת התחדשות דתית וחברתית ותופעה רוחניות חשובה ביהדות. **טיפחה** אמונה תמימה, מרכזיות תפילה ודבקות באלוהים. טיפחה גם את היכולת הנפשית לשמור על אופטימיות וביטחון בעתיד, ואת האמונה במרכזיותו של **הצדיק** במסגרת הדתית-חברתית. יצרה מנהגים מיוחדים בשעת התפילה, נוסח תפילה, ובתי כנסת לחסידים. **הצדיק הוא** המנהיג, הרבי, מדריך רוחני לחסידיו. **על פי החסידות הצדיק נמצא במעלה רוחנית גבוהה ביותר.** החסידים האמינו שהצדיק קיבל כוחות רוחניים מיוחדים ויש באפשרותו לתווך בין האדם לאלוהים. הוא אפילו יכול לבטל גזירות משמים ועונשים. אליו פונים החסידים בבקשת עזרה ותמיכה. היום קוראים לצדיק אדמו"ר: אדוננו מורנו ורבנו.

תנועת המתנגדים צמחה בעיר וילנה (ליטא). המתנגדים טענו שהחסידות היא כת ללא זכות קיום והחרימו אותה. טענו שהערצת הצדיק על ידי חסידיו פסולה כעבודת אלילים. הם פעלו נגד החסידות, בשריפת ספרי חסידות, חרמות נגד חסידים, והוצאת ספרים נגד תנועת החסידות.

הגאון מוילנה: עמד בראש תנועת המתנגדים, שיצאו למאבק קשה נגד החסידות ועקרונותיה.

תוכן העלילה

הרבי של נמירוב נעלם ואף אחד לא יודע להסביר לאן, חסידיו בטוחים שעלה מעלה לאלוהים לקראת יום הדין, להשתטח בפני האל על גורל הקהילה. **העלילה** מתפתחת כשמגיע מתנגד ליטאי לעיירה, ואינו מאמין שהרבי עלה השמיימה. הוא יוצא לחקור את ההיעלמות שנראית מוזרה רק בעיניו. לחסידים ברור שהצדיק עלה למעלה למפגש עם אלוהים. המתנגד הליטאי עוקב אחרי התנהגותו של הרבי ולבסוף מגלה לאן הוא נעלם בשעת התפילה.

התרחשות	זמן	הדמויות המשתתפות	מקום	סצנה
הרבי ישן. הליטאי מתחת למיטת הרבי משנן פרקי גמרא	לילה	הרבי והליטאי	חדר השינה בבית הצדיק	1
הרבי מתעורר, מתחפש, לוקח גרזן ויוצא מהבית. המתנגד - אחריו	שעות הבוקר המוקדמות	הרבי והליטאי	בית הרבי	2
הרבי נכנס ליער לחטוב עצים, והמתנגד - אחריו	שעות הבוקר המוקדמות	הרבי והליטאי	ביער	3
הליטאי עומד מאחרי החלון ורואה כיצד הרבי המחופש מסיק לאלמנה את התנור ואומר במקביל סליחות.	שעות הבוקר המוקדמות	הרבי, והאלמנה הליטאי עומד מאחרי החלון.	בבית האלמנה	4

הליטאי – המתנגד

המתנגד עוקב אחרי מעשי הרבי.

תיאור השלבים השונים בהתפתחות תגובותיו של הליטאי.

זלזול

סקרנות

אימה

תדהמה

הערצה, אהבה ואמון- "מי יודע אם לא למעלה מזה".

לסיום

המפנה בעלילה: הליטאי גילה לאן נעלם הרב.

מוסר ההשכל: חשיבות מעשה החסד בצנעה, ושילוב המעשה עם התפילה.

ביטוי לרגישות כלפי הזולת החלש, המיואש, בשולי החברה, תוך שמירה על

כבודו ולא מתוך התנשאות.

ספרות